

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hezdos politor egyzeri hirdetésként 10 Hl., többzeri hirdetésként 14 Hl. — Hozzájárulási hirdetésként minden szö 4 Hl. — Hirdetéseket és díjakat HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ELES KAROLY.
Laptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.

A haraszt befásítása.

Pár évvel ezelőtt a földművelésügyi miniszter leiratot intézett Sümeg képviselőtestületéhez s ebben azt az ajánlatot tette, hogy adna holdankint tíz forint segédelmet és a szükséges akácfát, ha a város a harasztot befásítani hajlandó volna. Mikor a leirat leérkezett, bizony nem a faültetés ideje volt. A képviselőtestület azután nagy bölcsen akképen határozott, hogy „most nem időszerű a dolog, majd tárgyaljuk tavasszal”, — mintha bizony az e fajta dologról, amelynek nyélbeütése időbe kerül, nem hónapokkal előbb kellene határozatot hozni. A miniszter ajánlatát azután elnyelte az irattár mélységez feneké, mert azóta többször kiszöndültek a fűvek, fák, virágok és bokrok, de a dolog soha szóba sem jött.

Végre a folyó évi március 5-én tartott gyűlésen Lukonich Gábor dr. indítványozta, hogy kezdjék meg a haraszt fásítását. No iszen! egyszerre állást foglaltak a földmives képviselők az eszme ellen. „Ugy is kevés a legelőnk, hát meg ezt is el akarják venni!” szölkak s a gyűlés minden érdemleges megbeszélés nélkül eloszlott.

Hát ha a képviselőtestület egy-két kurta, odavetett hozzászólásra anugy futólagosan, hebehurgyán elejtette ezt az eszmét, hebehazsölkunk mi, hogy az eszmenek üdvös voltáról meggyözzük ennek ellenfeleit s bebizonyítsuk, hogy

a legeltetés sem szenved egy csöpp kárt sem miatta. Söt ellenkezöleg.

A mi harasztunk bizony sovány egy legelő. A tavaszi esös idöben még csak megjárja, de mikor bekövetkezik a nyár forrósága, az az apró kicsi fű bizony egészen kiszikkad, az előbb zöld pázsiton végig vonul a száradó fű barna avarja s a nagy terület olyan kopár, olyan sivár és szomorú képet ölt, mintha nem is egy művelt lakosságu városka mellett, hanem valahol Ázsiában, a Gobi sivatagon volna. Ilyenkor azután a szegény jószág bizony alig talál rajta csipegetni valót, csakugy tengődik rajta.

És az egész pár száz hold területen nincs egy tenyérnyi árnyék se, ahol a szegény jószág a nap heve ellen, különösen a nyári meleg napok déli óráiban valami enyhületet találna. Ott kell delelnie a déli nap forróságában, eltikkadva, nyelvét kiöltve a höségtől. Mily jó volna ilyenkor annak a delelő jószágnak, ha ilyenkor a fák árnyékában heveredhetnék le.

Földmiveseink a legelőt féltik a fásítástól. Alaptalan félelem! Hát kérem, ez a fásítás csak javítaná a legelő minőségét, mert a lombzat árnyéka megakasztaná a vékony termő réteg gyors kiszáradását, a fű tovább találna nedveséget a talajban, tovább és vigabban zöldülne, mint most. A jószág tehát bővebb táplálékot nyerne rajta, ez fokozná teletjő képességét s mindenképpen előnyükre válnék.

Éppen azért nem tudjuk megérteni, miért foglalnak állást földmiveseink a maguk érdekében való üdvös eszme ellen. Lám egyes uradalmak, hol a gazdasági szakképzettség érvényesül, befásítják legelőjüket s ezzel javítják ennek minőségét.

Különben ugy látjuk, hogy gazdáink teljesen félreértették a dolgot. Ök valami sűrű befásításról gondolkoznak, azt hiszik a haraszt beerdösítéséről van szó. Csalódnak. A harasztot megfelelő távolságban ültetnék be akáccal, mint ezt már nem egy legelőn láttuk.

Ha a nagy területet körös-körül beszeznék is, minö nagy mennyiségű fát lehetne elültetni. Azután vannak a harasztok olyan részei, amelyeket szinte sose jár a marha. Ezeket a részeket tehát minden körülmény között be kellene fásítani és pedig első sorban. Ezzel egyidejűleg pedig be kellene ültetni a delelő helyet, hogy a marha árnyékban pihenhetne. Igy menne ez parcelláról parcellára.

A többi részre azután kerülhetne a sor, amikor már gazdáink okvetetlenül belátnák a fásítás hasznát.

Hogy a fásításból szöppen háramlanék a városra a szükséges nyeresés után az esedékből, később évek múlva pedig az egész fákából, azt csak nem kell bizonyítgatnunk. Arra sem vesztegetjük a szöt, hogy az a mostani pusztá, sivárképü terület micsoda egészen más területet nyerne. Ezt tudja a legkorlátoltabb elme is, erröl beszélni fölösleges.

Tavaszi hangulat.

Komor a nap, hűvös a szél,
A rügy, bimbó csak fakad
És a jövö s a tünö perc
Mégis mennyi kíncset ad.
Nyíl, virul a virágszirom,
Száll az illatt messzire,
A kebleket gyönyörökkel.
És mámorral tölti be.

Ha meg jó az édes derü
És a napfény szerteszáll,
Aztán enyhe szellö szárnyán
Tova rezg a napsugár
Megesölkolva lombot, bimböt
S a kinyílt szirmokat,
Ha volna is, ez elüzi
A gyötrelmet, gondokat.

Bimbó, virág, illat, öröm,
Zengö dal az ajkakon,
Sugár, szellö és áldó fény:
Ez az élet tavaszon.
A komor nap, a hűvös szél:
Ez csak röpke változat,
Hogy több kéjjel élvezhessük
A fényderüs napokat.

Hajb! de emlékeztetö is:
Szin, pompa, fény és öröm,

Sugár, szellö, enyhe napfény
Hogy nem tart mind örökön.
S mint a nap kel és áldozik:
Ugy fordul az életünk;
De van fénye állandó is,
Az, ha hiven szeretünk.

Ekkor szívünk közepében
Mindig csak virág fakad,
Ujra és csak újra nyitva
Bimböt, ékes szirmokat.
És fölötté ragyog a fény,
Mint az öröm sugara
És igr soha el nem repül
Az életnek tavaszra.

Minkö Béla.

A klakk főnök.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

A dicsöség a lovagnál kezdődik. Aki gyalog jár, annak nem foghatják ki lovait, ha művésze még olyan éksztázisba kergeti is a lelkes hallgatóságot. Szakértök megállapították, hogy a lókifogatás egyenlő három vaggon babér koszorúval.

Ezért érzi magát Körösmezei boldogtalan.

— Az én biciklimet nem foghatják ki, — mondotta a minap a színház udvarán.

Az operisták helyzete átlag előnyösebb. Igaz, hogy Hegedüs Ferenc többnyire földalatti villamoson, Várad Sándor legfölebb omnibuszon, Ney Dávid mogorva daccal állandóan gyalog jár, viszont a túlnyomó többség következetesen kocsikázik. Ök tehát közelebb állanak a dicsöség veszedelméhez. Fájdalom, e kedves veszedelem állandóan elkerüli az énekes hölgyeket és urakat. Mintha be lennének oltva ellene. Fiakkerek jönnek, fiakkerek mennek, de egy árva kéz sem mozdul a hámisztráng után.

A minapi incidens a Kerepesi-uton sok keserü sóhajtást fakasztott a Hajós-uccában. (Ugy véljük, egyebütt is.) Minek is van fiakker a világon, ha senki ki nem fogja?

Tegnapelőtt egy takarékosságáról ösmeretes baritonista Weidinger sürgösen magához hivatva budai lakására.

— Weidinger! — mondotta az ökonomikus énekes — meguntam tapsait.

— Ha csak ezért hivatott...

— Nem másért. Valami nagyot szeretnék.

— Bah, mi az?

— Legközelebb Hamletet éneklek.

— Ismerem, dán királyfi. Talán rohad valami Dániában?

— Üzletröl van szó. Tudna-e maga nekem egy kocsikifogást — a la Márkus Emma — rendezni?

Weidinger meghökkent.

— Nos, nos? — sürgeté a baritonista.

Arról, hogy a harasztot felosztva, szőlőterületté alakítsák át, ma már alig lehet szó. Ezelőtt nagyon kifizette volna magát, de már halljuk az intó szót: nem kell tovább szaporítani a szőlőterületeket, mert elértük a határt, ameddig a szőlők után tisztes kamatot várhatunk. Maga Darányi miniszter figyelmeztette erre a közönséget egyik költségvetési beszédében. Erről az eszméről — nem tekintve a gazdáknak amugy is fennforgó idegenkedését — le kell tennünk.

Annál melegebben ajánljuk a fásítást. Foglalkozzék tehát vele újból a képviselőtestület, vegye alaposan tárgyalás alá s azután valósítsák meg. Azok a földmives gazdák pedig, akik a harasztnak a legeltetés alól való elvonását féltik tőle, nyugodjanak meg. Éppen a fásítással biztosítanak legjobban, hogy a haraszt időtlen időnkig megmaradna mostani rendeltetése, a legeltetés számára. Így az egész dolognak első és legnagyobb hasznát éppen ők látnák. Hát minek rettegnek tőle?

Tejszövetkezet Sümege.

A sümegvidéki gazdákör vidékünk közgazdasági életére fontos, kiszegő anyagi helyzete és a nagyközönségnek is hasznos mozgalom megindítását kezdi meg a ma d. u. 8 órakor tartandó értekezleten: a tejszövetkezetek alakítását.

Szerető szívvel kívánjuk, hogy a mozgalom sikerre vezessen, hogy az eszme föl szállva a tanácskozó zöld asztalról, elrepüljön földmives népünk szívébe, agyába s ott termékeny talajra hullva, a gyakorlati élet mezején mint áldásos közintézmény sarjadjon ki.

A példa ott áll népünk előtt, csak kövessék. Vidékünkön több tejszövetkezet alakult. Mint halljuk, szép eredménnyel is működnek. Hazánk más vidékein pedig még nagyobb lendületet vett e szövetkezetek ügye, úgy hogy míg Magyarországon az 1897-ik évben csak 31 szövetkezet volt 539 282 korona bevétellel, addig 1900-ban már 245 szövetkezet 4,285,359 korona bevétellel működött.

E gyors emelkedés arra inti a mi gazdáinkat is, hogy követve a jó példát, hallgatva a gazdákör buzdító szavára, alakítsák meg a tejszövetkezeteket, mert belőle nevezetes hasznok hármlanak.

E hasznok első sorban közvetlenek. Ugyanis a tejszövetkezet biztos sikert nyújt a tej értékesítésére. A fölösleges tej nem romlik a termelő nyakára, elkótyavetyélni sem kell, mert napról-napra kész vevőre talál a szövetkezetben.

Ez aztán arra sarkalja gazdáinkat, hogy tőlük telhetőleg szaporítsák teheneik számát. Ennek nyomában pedig nem csupán állat-

tenyésztésünknek, hanem mezőgazdaságunknak emelkedését is reméljük.

A mai közgazdasági élet bonyodalmai, folyton fenyegető válsága, valamint a családi és közterhek hatalmas megnövekedése mellett újabb és újabb forrásokról kell gazdáink számára gondoskodni, hogy ezek az életfentartás súlyos küzdelmeiben el ne bujjanak. A régi egyszerű mezőgazdasági rendszerrel a modern élet súlyos harcát meg nem vívhatják.

Különösen nem, midőn a szertelenül le szállított gabonárák mellett napról-napra apad a termőföld ereje, produkáló képessége. Hisz még a magyar alföld istenáldotta, televényben gazdag földjének ősi termőereje is nagyban megcsökkent, hát akkor a mi hepekupás vidékünk sok helyütt köves, sovány földje hogyne fogyatkozott volna meg termőerejében. Ezt a termőerőt két kézzel kell pótolni a gazdáknak. Erre pedig egyedül a föllendült állattenyésztés képesít. E föllendülés egyik biztos alapját nyújtja majd a tejszövetkezet. Aki eddig egy-két tehent tartott, majd tart nyolcat-tízet. És tart szebb, erősebb, jobb tejelőfajtát. Ennek a révén azután gazdagabb és szebb lesz a gazda egész állatállománya is. Növekedik a takarmánytermelés. Egyre több és több területet vonnak el a vékonyan kamatozó gabonatermelés alól. Az állatok jobb, erősebb takarmányozásban részesülnek, megjavulnak munkaerőben és pénzbeli értékben egyaránt. És ugy arányokban növekedik meg a trágyahalom. Beteljesül a gazda közmondása: Trágyagödörnek arany a feneké. A termőföld ereje meghatványozódik. Kevesebb területen, kisebb munkaerővel több és jobb gabonát produkál a gazda.

A jószágból a jövődelemnek hármias dúsból forrása fakad: a tejhaszon, az eladásra kerülő állatok és a mezőgazdasági növények. A gazda, ha gazdálkodásával szorgalmat és takarékoskást egyesít, sorban beválthatja a takarékpénztárak vállóit, letábláztatta az ősi birtok terhet, sőt növelheti a birtoknak nagyságát is.

A közönség pedig könnyebben jut a tejhez és ennek egyéb termékeihez, mert a megsokszorosított tejtermelésből mindez bővebben jut piacra.

Mindezek az okok arra sarkalják gazdáinkat, hogy álljanak sorompóba a gazdákör hívó szavára. Jelenjenek meg minél nagyobb számban a mai értekezleten és alakítsák meg a szövetkezetet. Alakítsák meg pedig akképen, hogy erős és nagy szövetkezetet létesítsenek, mert az e fajta szövetkezet annál életrevalóbb, minél több tagja van. Mint értesülünk; a terv az, hogy Sümegehez mint középponthoz csatlakozzanak a környékbeli községek. Helyes, okos terv. Gazdáinkon a sor, hogy e tervet megvalósulva, éreztesse áldásos voltát első sorban azokkal a gazdákkal, akik a szövetkezetet megalakítják.

Érdeklődéssel nézünk a mai értekezlet eredményei felé.

Forgácsok.

Tavaszi érkezten itt a faültetés ideje. Országzerte nekibuzdul a magyar nép és ültet fát, szemeget, oltogat, hogy kivegye a termőföld édes anyai erejéből ekképpen is azt a kincset,

maga javíthatatlan tékozló. Hiszen azok az urak a kocsit huzni fogják, azokért nem kell fizetni. Ön, ugy látszik, nem ismeri a lánchid-szabályzatot. Weidinger beismerte, hogy csakugyan nem ismeri. De azért ragaszkodott a költségvetés tételéhez.

— Nem engedem törölni. Azok az urak végre is nem lovak.

— De ha a kocsit huzzák?

— Kérem, az nem kocsi, az diadalszékér.

— Weidinger, maga ne disztigváljon az én zsebeimre.

— Bocsánat, én lelkesedéssel és nem lovakkal kereskedem. Ugy látszik, ön ingyen akarja magát hazavitetni.

A vita egyre szenvedélyesebb lett. A klakk vezér dühösen kihuzta hüvelyéből a ceruzát és keresztül huzta az egész költségvetést.

— Mit veszekszünk mi? Hiszen most jut eszembe...

— Micsoda?

— Ön nem fogja Hamletet énekelni.

— Mért?

— Mert nincs Ofélia. Alászolgája!

Azzal dühösen becsapta maga után az ajtót s fogai közt mormogta:

— Mért nem megy az ilyen Hamlet a klasztromba.

Lucián.

amit a magyarok Istene ebbe az istenáldotta földbe oly dusan elrejtett.

Am a mi népünk e téren is rideg, bünsözönyt tanusít. A faiskolában, amit a város áldozatkészsége s a faiskolakészítők szerető gondja türelmes munkája újjá alakított, ott vannak a szép ojtványok s — a kutyának sem kellene. Nem kellene potom pénzért sem. Bizonyosan azt szeretnék, hogy a város el is ültettesse a gazdák szőlőjébe, udvarára, kertjébe, hogy azután csak az éret gyümölcs hulljon az öltükbe. No de erre a nótával felelnek: — Hát csak várhatsz, elvárhatsz, míg csak bele nem fáradsz.

Bünsözönből a jó példa sem rázza fel népünket. Mert itt-ott akad már jó példa is. Mihályfa évekkal előbb, a kis Szalapa pedig mostanában szegte be uccáját gyümölcsfával.

Sümege uccáit is már szépen beültették. Igaz, akácfával. De hát ez való a mi sziklaköves talajunkba. Mint értesülünk, a városbíró tavaszon ismét vagy kétszáz darabbal folytatja a fásítást. Lassan-lassan hát zöld lombzat borul a városra.

Eleget magyaráztuk e fásítás hasznát. Most csak két dologra akarunk rámutatni. Egyik az, hogy gazkezek még mindig sértegetik ezeket az ártatlan fákat. El kéne egyet-kettőt csipni s példásan megbüntetni. A másik még sokkal jobban tör e fák életére: a nyesség. A lelkünk fájtaval, midőn a fák megkopasztásait látjuk. A fanyeső ember valóságos vandál-kézrel pusztította a koronákat. A legtöbbit csak két-három ágat hagyott meg, amik mint ugyanannyi pózna meredtek csupaszán az égnek. A korona nagyrésze áldozatul esett a fűrésznek.

Eleve tiltakoznunk kell a kegyetlen vandalizmus ellen. Nyessék a fákat okszerűen. A szertelen nyesséssel nem csupán azt erjük el, hogy a nyár folyamán sokkal később jutunk árnyékhoz, hanem azt is, hogy a nem rég ültetett fák közül több máris száradni kezd.

Bizzák hát e munkát hozzáértő emberre s ennek munkáját is tartsák felügyelet alatt.

A házigazdáknak pedig szerető gondjaiba ajánljuk a házuk elé ültetett fákat.

Bárd.

A Badacsony-vidéki borértékesítő szövetkezet.

(Előértesítés Tapolcán 1903. márc. 25-én)

Bortermelésünk könnyebb értékesítése termelőink legelső érdeke. Jól átértézték ezt egyesek, különösen Handery Gusztáv, Frisch László és Hertelendy Ferenc szőlőbirtokosok, akik fáradságot nem kímélve előzetesen alap- és ügykezelési szabályokat dolgoztak ki, hogy egy borértékesítő iroda megalakítása ne csak pium desiderium legyen, hanem valóság. Az ügy érdekében Hertelendy Ferenc, a kerület képviselője — a maga és több bortermelő társa nevében — felszólítást intézett bortermelő polgárságunkhoz, hogy március 25-én értekezletre jöjjenek össze Tapolca város tanácstermében. A megjelentek számát 150-re tehetjük. Ott voltak minden községből a polgárok, bizonyosággal arra, hogy mennyire érdeklőkben áll egy borértékesítő iroda létesítése, mely csekély díjazás mellett termésük eladását közvetíteni van hivatva, míg eddig vagy egyáltalán nem tudták termésüket a kellő időben eladni, vagy ha eladták, a vételár nagy százalékát lelketlen közvetítőknak kellett fizetniük. Sarkalta őket az eljövételre a remény, hogy terheiken ha teljesen nem is lesz a létesítendő iroda közvetítésével segítve, mert a természet, az állam, a község, az élet és a saját tudatlanságuk elég terhet rak a vállukra különben is, megszabadulnak mégis egy nagy teherrel, mely eddig a közvetítéssel járt.

Hertelendy Ferenc országgy. képviselő, az értekezlet elnöke 8 órakor megnyitotta az értekezletet. Köszönetet mond, hogy felhívására így számosan megjelentek. Arról van szó, ugymond, hogy a bortermelők könnyebben értékesíthessék termésüket. Pinceszövetkezet alakításáról már ezelőtt is volt szó, sőt elkészítették az alapszabályokat is, de az oly alapra volt fektetve, mely tetemes költségeket igényel; épen ez a megvalósítást is lehetetlenné tette. A mostani tervnél is óvakodva kell eljárunk, mert mellék körülmények kihatása az életrevaló eszmét megölheti. A kérdés az: hogyan értékesíthetjük borainkat tetemes áldozatok nélkül? A felelet: ne legyen a szövetkezetnek pincéje, hanem csak központi irodája. S így elesenek a megalakítás tetemes költségei, elesenek a vele járó rizikó. A tervezett iroda célja a bortermelőket tömöríteni, hogy érdekeiket jobban megvédhessék; jegyzéket vezetni a tagok borterméséről és az eladást közvetíteni; reklámot csinálni, érint-

— Kérem, kérem türelem. Azt hiszi, az ilyesmi raktáron van? Hát miképp gondolja?

— Egész egyszerűen. Előadás után kocsiba ülök, kihajtatok az Andrassy utra, ott a lelkes néptömeg megállítja a kocsit, kifogja a lovakat s diadalmasan hazavon.

— Diadalmasan? — kérdé Weidinger nyílt szemekkel.

— Diadalmasan, vagy nem diadalmasan, az nekem mindegy, egész a kapuig.

— A lánchidon keresztül?

— Igen, a lánchidon keresztül.

A jeles klakkfő őszintén bevallotta, hogy ilyesmi még nem fordult elő praxisában,

— Tapsokkal igen, de lovakkal nem kupeckedtem.

— Nos, mennyibe kerülne?

— Fogalmam sincs róla, de majd kiszámítom.

— Jól van, csináljon költségvetést és terjesse elő.

Weidinger megcsinálta a költségvetést és bemutatta... Lelkes néptömeg, 30 ember á 2 forint.

A baritonista szigorúan revidálta,

— Azt hiszem, 26 ember is elég lelkes néptömegnek. Két frt. fejenként? Hm. Nem lehetne ezt jutányosabban megcsinálni?

— De kérem a lánchidon keresztül!

— Legyen. Hát ez mi? 30 támlásszék?

— No igen, hogy végighallgassák Hamletet.

— Arra semmi szükség. Ácsoroghatnak künn is. Lánchidpénz 30 embernek? Weidinger,

kezni termelőkkel és fogyasztókkal. Örül annak, hogy végre sokaknak vágya ekképen teljesül, hogy a kisbirtokosok is könnyen belemehetnek a dologba épen a rizikó hiánya miatt. A tag nem lesz semmi módon sem lekötve; ha jobb vevője akad, a bort így is értékesítheti, mert az iroda csak akkor közvetíti az eladást, ha a termelő maga már nem boldogul. Az iroda kisegítő eszköze lesz annak, hogy a pillanatnyi helyzetek kényszerének ne legyen a termelő kiszolgáltatva s így ne legyen kénytelen a borát elköttyvetéséni. Félkéri Handlery Gusztávot az előleges értekezlet jegyzőkönyvének vezetésére, Frisch Lászlót pedig a megbeszélendő, alap és ügykezelési szabályok felolvasására. Szóljon kiki a dolog érdemében, ha módosításokat akar s csak azután, ha a módosításokat megtették, határozzon az értekezlet a fölött, hogy megalakul-e vagy nem.

Frisch László — mielőtt az alapszabályokat felolvassa, — előadja az okokat, melyek az iroda létesítését megkívánják. Felhasználtuk, — így szól — minden szaktudásunkat, feláldoztuk vagyonunk nagy részét, hogy szólóinket feljuttassuk. Sajnos, minden fáradozásunk ellenére, nálunk a Balaton-vidéken még sincs meg a kellő erelmény. Termelésünk értékesítésével van baj és panaszkodnak a bortermelők és vevők egyaránt. Panaszaink főképp a közvetítők ellen irányulnak. Bajainkon csak a szövetkezés segít, miért is ajánlja a terv megvalósítását és az egyesület megalakulásának kimondását. Köszönetet mond a résztvevők általános helyeslése mellett Hertelendy Ferenc képviselőnek, ki örömmel elvállalta az értekezlet összehívását és vezetését: köszönetet mond Handlery Gusztávnak, ki az egész terv megvalósítása és az alapszabályok kidolgozása körül fáradozatlanul buzgólkodott. Áltér az alapszabályok és ügykezelési szabályok felolvasására. A szabályzat egyes pontjainál számosan felszólaltak és módosításokat ajánlottak.

Az alapszabályokat a következőkben ismeretjük:

A „Badacsonyi-vidéki bortermelők értékesítési szövetkezete”. Székhelye Tapolca. Célja a szőlő és bortermelésnek legtagabb körben való ismeretése. Boraink jóhírének visszaszerzése, a szőlő és mellékterményeinek értékesítése, illetőleg az értékesítés közvetítése; a szövetkezet tagjai szükségletének beszerzése szőlő és borkészítési cikkekkel, végül a szőlőkultúra fejlesztése. E cél elérése végett felhasználja a szövetkezet a hirdetések, a széleskörű reklámozást, irodát állít szövetkezetet. Mindezek elérésére a szövetkezetnek vagyona van szükség s ez áll a beiratási, tagsági és közvetítési díjakból, melyeket a minimális értékben állapítottak meg, figyelemmel arra, hogy a kisebb birtokos kevesebbet, a nagyobb többet fizessen. E progresszió a méltányosság jegyében szűkített és mindenki által helyeseltető. A beiratási díj 3 holdnál kisebb birtokosnál 2, nagyobbnál 5 K. lesz; a tagsági díjra 4 fokozatot fogadtak el u. m. 2 holdig 3 K., 2-5 holdig 5 K., 5-10 holdig 8 K., 10 holdon felül 10 K. A közvetítési díja 1%. A tagsági kötelezettség 5 évre terjed. A tagok jogai és kötelezettségei határozottan körül lesznek írva. Így: minden tagnak jogában áll az iroda közvetítését igénybe venni, a közgyűlésen részt venni kötelessége a tagsági díjakat pontosan befizetni és az irodát támogatni, annak érdekeit előmozdítani és megvédeni. Mire fordítja a jövedelmét az iroda? Készkiadások fedezésére s a maradvékot tartalékalapra, melyből a rossz esztendő hiányát és más előre nem látható kiadásokat fognak fedezni. A többi szabály a szövetkezet szervezeteire vonatkozik.

Végül Hertelendy Ferenc elnök kérdésére az értekezlet kimondja a megalakulást és félkéri Handlery Gusztáv és Frisch László kivül, akik az alapszabálytervezetet készítették — Kovács Vilmos dr., Tuss Antal és Fischer Gyula dr. — az értekezleten fölolvastott szabályok keretében, az elfogadott módosítások alapján — az alapszabályok rendszeres kidolgozására. Az alakuló közgyűlés napját április 26-ára eső vasárnap d. u. 5 órájára tűzték ki.

T-ó.

H I R E K.

— **Kérem.** Tisztelettel kérjük az érdemes közönséget, hogy az új negyedév alkalmából lapunkra előfizetni sziveskedjék. Kérjük a hátralelőket mielőbb való beküldését, mert a lap fenn tartásával járó költségeket csakis így fődözhetjük. Jegyzők és tanítók fele áron rendelhetik meg lapunkat. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Március 15.** A polgári kör udvarán lefolyt gyönyörű szép március 15-iki ünnepen kívül még két helyütt ülték meg nemzeti ünnepünket. Az izraelita templomban Glück Rezső dr. rabbi, a kat. legényegyesületben pedig f. hó 22-én Tamási

István tartott emelkedett szellemű hazafias beszédet.

— **Személyi hír.** Istók János szobrász, a budapesti Széchenyi Ferec-szobor zseniális alkotója, a hét folyamán, mint Darnay Kálmán vendége, városunkban időzött.

Spió Lajos, a székesfehérvári középiskolai kerület főigazgatója az állami reálskola megvizsgálása végett f. hó 26-ikától városunkban időzik.

— **Királyi segélypénz.** Bölszöldi János zalamegyezségi szegény iparos most vak, koldus, hogy őt tagból álló családjának nyomorán nyihitsen, nagyot gondolt és segítségért folyamodott a királyi őfelségéhez. Le is jött a kabinet irodából számára 80 K segély jövedelattal levél kíséretében. Ezt azonban nem értette meg, minthogy nem tud németül.

— **A közigazgatási tiszviselők mozgalma.** A vármegyei tiszviselők állásuk javítása érdekében nagyarányú, az egész országra kiterjedő mozgalmat indítottak. A mozgalom első lépése a folyó hó 25-én Budapesten tartott előértekezlet volt, amelyen járásunkból Fűsik Gyula főszolgabíró vett részt. Az előértekezlet elhatározta, hogy április 26-án országos kongresszust tartanak.

— **A sorozást ismét elhalasztották.** Fejérvári Géza báró honvédelmi miniszter újból rendeletet bocsátott ki a sorozás elhalasztása végett. E rendelet szerint a sorozást május 4-től június 20-ig terjedő idő alatt tartanák meg.

— **A tűzoltók gyűlése** A sümegei önkéntes tűzoltóegyesület évi rendes közgyűlést ma, vasárnap délután fél kettőkor tartja az őrszobájában.

— **Fényképész.** Hartman Henrik fényképész, ki már több ízben városunkban volt, április elején a Kossuth Lajos utcában a Rédey féle házban felvételeket eszközöl.

— **Halálozás.** Kállai Dávid drné folyó hó 22-én, Budapesten hosszas kínos szenvedés után életének 47-ik, házasságának 22. évében meghalt. Temetése 25-én ment végbe. Nyugodjék békében!

— **Falepárológár Zalamegyében.** Zalamegyében, Gútorföldön, mint a *Közgazdaság* értesül, nagyszabású falepároló gyár épül mintegy 1500 vaggon faszerű előállítására. A gyárat egy zalamegyei faszénnyakereskedő kedvezményezésére francia tőkepenészek építetik. A gyár nem fog csatlakozni a kartellhez.

— **Gyümölcsészeti tanfolyam.** A földmivelésügyi miniszter által a néptanítók részére rendezett keszthelyi gyümölcsészeti tanfolyam ez idén márc. 16-tól 25-ig tartott. A tanfolyamon egy darab Magyarországi volt képviselve, amelyben 16 vármegyéből jöttek össze a tanítók, hogy a gyümölcsfa tenyésztésben magukat alaposan kiképezzék. A tanfolyam hallgatói voltak: Ambrus György, Egerhóc (Heves megye) Fülöpp Lajos, Dunaszegh (Győr m.) Fehér Jenő, Pola Glatt Győző, Magyar Szék (Baranya m.) Göbölös József, Föld (Tolna m.) Hajdu József, Baltavár (Vas m.) Hortobágyi József, Rovenszék (Nyitra m.) Huchthausen Gyula, Pusztá Csó (Vas m.) Ifj. Karagits István, Nemes Militics (Bics m.) Keller József, Beszékely, Kovács Mihály, Battonya (Csanád m.) Lakatos Dzsó, Kóka (Pest m.) Mészáros Dénes, Nemes-Ócsa (Komárom m.) Nikolényi Károly, Újvárd, (Komárom m.) Nits István, Kemenes Högyész (Vas m.) Nyers Imre Z. Szántó, Pap József, Sümeg, Paál Géza Z. Szt. Grót, Pittner Pál, Agárd (Nógrád m.) Radó Imre, Lippi (Temes m.) Rózsa Károly, Melinc, Tarant Kálmán, Kőpöcsény (Moson m.) Török Sándor Tisza-Roff (Jász. Nagy Kun Szolnok megye). Virágh Sándor Z. Szt. Grót-Polgárváros. A tanfolyamon az előadásokat Farkas Sebestyén főként tartotta. A vizsgálatra pedig Molnár István kir. tanácsos, gyümölcsészeti miniszteri biztos is lejött Budapestről. A vizsgálat jó sikerrel végződött. A szép eredmény feletti megelégedésnek az elnök miniszteri biztos meleg szavakban adott kifejezést. Végül buzdította a tanítókat, hogy a szerzett ismereteket szét-hordva a hazába, legyenek a gyümölcsfa-tenyésztésnek apostolai. A tanítók nevében Nyers Imre választott, megköszönte a földmivelésügyi miniszter gondoskodását, mellyel alkalmat adott a tanítóknak a gyümölcsfa-tenyésztés elsajátítására. Köszönetet mondott továbbá az elnök biztosnak és a tanfolyamot vezető főkéntnek.

— **Színház.** Fehér Károly társulata folyó hó 22-én fejezte be Sümege az előadásokat. Ez alkalommal Géci népszínműve, a *Régi szerető* került színre telt ház előtt. A társulat Sümegeből Kis-Celbe távozott.

— **Elöljáróság választása.** Csáktornyan f. hó 21-én volt a községi elöljáróság választása. A választás elnöke, Kohlenschlag Béla főszolgabíró 9 órakor a szavazást elrendelvé, először is a jelenlevő választók közfelkiáltással megválasztották esküdteknek: Zakál Henriket, Hirschmann Leót, Bernyák Károlyt, Morandini Bálintot, Benedikt Edst és Tomplik Istvánt. Leszavazott

282 választó. Megválasztottak: bírónak, Petrics Iguác 220 szavazattal. Helyettes bírónak: Novák Ferenc 274 szavazattal. Pénztárnoknak: Horváth Pál 210 szavazattal. Községnek Benedikt Béla 152 szavazattal.

— **Az állami falskolák.** 1902-ben 468.804 darab gyümölcsfát és 1.124.290 darab vad csemetét osztottak szét. Vajjon, került-e és mennyi ebből a mi vidékünkre?

— **A postai küldemények címzése.** Tapasztalat szerint a közönségnek, valamint az állami és helyhatósági hivataloknak az a gyakorlata, hogy a levelek és más postai küldemények címzésénél a rendeltetési hely nevét (-n, -én, -ön) raggal látják el, számos zavart idéz elő: Így a Tura, Vaja, Röd, Rád, Tapolya, Hornyák stb. községnevek ragozása folytán a Turán, Vaján, Rödön, Rádon, Tapolyán, Hornyán stb. alakok keletkeznek, melyek ez alakjukban egy-egy más község nevének felelnek meg. A postai szolgálat biztossága és pontossága érdekében, de egyszerűen a helynevek rendezésének és a végleg megállapított helynevek általános elterjedésének érdekében is kívánatos, hogy a postai küldemények címzésénél a helynevek főfőleges és gyakran zavart okozó ragozása lehetőleg mellőztessék. Ekképpen intézkedik egy postai rendelet.

— **Világító torony.** Folyó hó 28-án esti 8 órakor kigyuladt a helybeli méz-és téglaágyár nagy kéménye. A magasra lobogó láng a több mint 20 méter magas kémény tetejéről messze szórta sugarait s nagy távolságra bevilágított az esti sötétségbe. A szokatlan világító torony szép látvány volt.

— **Bitangolás.** Megérkezett a tavasz s vele megkezdődött a haraszt bitangolása. Turják furdják sokfelé s hordják róla a gyöpsztint s azt a vékony termőföldet, ami a murva rétegét fedi. Vajjon mikor tesz valamit a város, hogy ennek a vége hosza nincs bitangolásnak véget vessen.

— **Beszél . . . beszél . . .** A makacs agylegény találkozott a boldog ifju férjjel.

— **Hogy vagy?**

— **Köszönöm, boldogan.** Hát te?

— **Eh, ne is kérdezd.** Csupa keserűség, szürkeség az agg legény élete. Mennyire irigyellek!

— **Hát miért nem házasodol te is meg?**

— **Isten tudja, gyáva vagyok hozzá.**

— **Hidd el, csak az első lépés nehéz,** a többi magától jön. Király leszel a magad apró kis hajlékában, uralkodó fejedelem, aki nem cserél senkivel. Tudod-e te, mi az a családi élet?

— **Nem tudom.**

— **Ugy-e, hogy nem!** Az ember egész nap poros akták között tölti az idejét, este hazamegy az édes kis feleségéhez. Szépen megvacsorálnak kettesben, aztán leül az ember a hintaszékbe, melléje kuporodik az asszony, a ház gyümölcse, és beszél, beszél . . . beszél . . . beszél . . . igazán nem értem, hogy nem szakad ki a nyelve annyi karattyoláshoz.

— **Mindenkül tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrepamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner féle magvak a legjobbak, készletai a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **Zalavármegye állatbetegsége** Ivarszeri hólyagos kiütés: Nagyleungy 1 u., Pókafa 3 u., Rühkór. Arács 1 u., Tapolca 1 u. Sertésorban: Lesencetomaj 2 u., Nagypöcsely 4 u., Tapolca 1 u. Sertésvész: Baksa 12 u., Pálfsékföldzsók 4 u., Keszthely 8 u., Csehi 8 u. (letenyei járás), Rátka 1 m., Mikefa 1 u., Nova 1 u., Párdölöd 2 u., Zebecke 5 u., Háshágy 1 m., Pusztaderics 4 u. Söjtör 8 u.

— **A magyar társadalmat** mindig a nehéz idők szokták összetömböriteni. Most is az anyagi pusztulás és nemzeti jogaink ellen intézett ki-méletlen támadások tömböritik össze a nemzet sorait. Egy érzés hatja át ma már újra a magyar társadalmat. Az a tudat, hogy a tespedés-nünk kell és minden alkotmányos eszközt meg kell ragadnunk arra a célra, hogy a nemzeti pusztulásból kiszabaduljunk. Az egész országra kiható e nagy nemzeti harcban a sajtó orgánumok közt ma az első zászlóvivő a Magyarország. Ez az újság ébreszti és rázza fel napról-napra közönyéből a nemzetet és munkájának hatása már is meglátszik: reményesség, öntudat száll a lelkekre és az a bizalom, hogy egy 19 milliónyi nemzet igazságos ügyének elvégre győzni kell! De szükséges, hogy a magyar társadalom tömböritüljön a nagy cél körül, hogy alulról is kifejezzük együtt érzéseinket és csatlakozásunkat a mozgalomhoz. A Magyarország élén Holló Lajos, országgyűlési képviselő, mint főszerkesztő áll; kivül Bartha Miklós az ország első publicistája mint főmunkatárs, Lovász Márton országgyűlési képviselő mint felelős szerkesztő. Lázár Pál

műegyetemi tanár, mint közgazdasági szerkesztő állanak a lap élén. Most a negyedév közszében különösen felhívjuk olvasóink figyelmét a magyar hírlapiradalon e nagy és előkelő organumára, amelynek előfizetési ára: negyedévre 7 korona, egy hóra 2 korona 40 fillér, előfizetések erre a címre küldendők: Magyarország politikai napilap Budapest.

HERMES Magyar Általános Váltóüzlet Részv. Társaság
Budapest, V., Dorottya-uca 8. sz.

Magyarországon törvényesen megengedett sorsjegyet adunk el igen cölans, szolid alapon, könnyen teljesíthető havi részletfizetésre.

E célra a vidéken helyi ügynökséget szerveztünk, Megbízható és szorgalmas egyének, kik ez uton tekintélyes, szép keresetre tehetnek szert, levélbelileg jelentkezzenek a

HERMES Magyar Általános Váltóüzlet Részv. Társaságnál
Budapest, V., Dorottya-uca 8.

Szőlőlugast ültessünk
minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó terméze ő) mert nagyobb része ha megdő is, természetesen nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Höl lugasnak alkalmas faokat ültetnek, azok öven eljutják hazukat az egész szőlő területén a legkínzóbb munkatály és más édes szőlőfajta.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem a minden oly ház, melynek fa a mellett a legcsoké. yebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebbedisse anélkül hogy leközerebb helyet is el foglalna az egyelőre használatos részekből. Ez a legháladacsoanb gyümölcs, mert minden évben terem.

A faok ism. ritésere vo okozó szíves éshyrtomalu kárto us bár nek szívesen és bérmentve küldet meg, aki mind egy levelezőlapon tudatja. Érmelékli első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Szétyelyld

A nagy. kir. szabadalmazott OSZTÁLYSORSJÁTÉK elárusítóhelye Sümegeen . . .

Horvát Gábor könyvkereskedésében.

A XII. sorjáték I-ső osztály sorsjegyei már megérkeztek és eredeti árban kaphatók, semmi költség felszámítása mellett

Egész 12 korona.
Fel 6 korona.
Negyed 3 korona.
Nyolcad 1-50 korona.

HUZÁS: 1903. évi május hó 22. és 23-ikán.

PENTZ MIHÁLY
KÖFARAGÓ-MESTER
SÜMEGEN.

Nagy sírkő-raktár
bel- és külföldi márványokból, granit és sienitből, stb. kövekből.

Elvállal és készít: síremlékeket, uti kereszteteket, Szent-Háromság szobrokat, kriptákat, épület munkákat s minden e szakmába vágó munkákat és javításokat

Hirdetéseket jutányos áron fölvesz a „Sümege és Vidéke“ kiadó-hivatala.

Hazai gyártmány!

A tavaszi idény alkalmával megérkeztek a legjobb minőségű hazai szövetek nagy választékban és rendelőimnek a legjobb kiszolgálást és olcsó árakat már előre is biztosítok.

RAKTÁRON TARTOK: kész férfi- és gyermekruhákat a következő árak mellett: férfi öltönyök 7-50 frttól feljebb, Redingot (Ulster) 15 frttól feljebb, egyes nadrág 2-50 frttól feljebb, Havelok 6 frttól feljebb.

Becsés rendeléseiket várva, maradtam kiváló tisztelettel
Grünfeld J.
uri szabó, Sümegeen.

OBERURZELI motorgyár vezérképviselői Zalamegye részére:
Kohn Festvérek, Sümege.

Nincs szükeég futóre. Nincs szükeég víz-szállítására. Nincs szükeég szén-szállítására. Nem jár költséges javításokkal.

Legujabb rendszerű „Gnom“ benzín-motor és lokomobil: gazdaság-, malom- és ipari célokra, teljes jótállással és előnyös feltételek mellett. — Felülmulhatatlan egyszerű szerkezet, bárki által könnyen kezelhető és szétszedhető.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

ELÁRUSÍTÓ ÜGYNÖKÖK Zalamegyére kerestetnek.